

[Holger Eriksen.]

ninen, Fare for Valgtryk fra Sygeplejerskernes Side o. s. v.

Det er let at sige, at det, jeg her har fremført, i og for sig indebærer, at det maa være udelukket at give de syge Mulighed for at udnytte deres Valgret. Og det er det maaske ogsaa. Men paa den anden Side er det en Kendsgerning, at den svenske Valglov giver en saadan Mulighed. Skulde der tages Standpunkt her, var det i hvert Fald nødvendigt at faa en autoritativ svensk Udtalelse om, hvorledes man er tilfreds med Ordningen der, og om, hvilke Vanskeligheder den har skabt. Men det var der selvsagt ikke Tid til under den Udvalgsbehandling, som skulde afsluttes, inden Samlingen er forbi.

Jeg skal ikke spille det høje Tings Tid med paa lignende Maade at skildre de øvrige Problemer af tilsvarende Karakter, som Udvalget har været ude for, og hvoraf i hvert Fald en Del er nævnt i Betænkningen. Jeg skal blot omtale et enkelt af dem, fordi det har en vis Tilknytning til et Ændringsforslag, som jeg senere skal komme ind paa. Det er Spørgsmaalet om, ikke i hvor høj Grad man skal tage Hensyn til de tyndtbefolkede Egne, men hvorledes man skal bære sig ad med at tage et saadant Hensyn. Hidtil har man ment, at det var klaret med at give Jylland forholdsvis flere Mandater end Øerne og disse igen forholdsvis flere Mandater end Hovedstaden. Men hvad er en tyndtbefolket Egn? Ringkøbing Amt er det sikkert, selv om Købstæderne og de stærkt voksende Stationsbyer danner en Undtagelse. Ribe Amt er det vel ogsaa, men den store By Esbjerg, som ligger i Ribe Amt, er det i hvert Fald ikke. Vejle Amts vestre Egn er noget af det tyndest befolkede i Landet, men Vejle Amts østlige Del er tættere befolket end Sjælland uden for Hovedstadens Interesseomraade. Derfor er det Spørgsmaal rejst, om Omraaderne ikke burde lægges saaledes, at man fik Hovedstaden for sig, Købstæderne for sig og Landet for sig. Man har noget tilsvarende i Norge, og ved første Øjekast ser Tanken bestikkende ud, men vilde Skanderborg være tjent med at blive slaaet sammen med Aarhus? — hvilket vilde medføre, at Skanderborg ingen Repræsentation fik, eller mon Ribe vilde være tilfreds med at blive slaaet sammen med Esbjerg? Vilde Købstæderne i det hele taget være interesseret i rent valglovsmæssigt set at blive berøvet deres Opland, og vilde Oplandet være interesseret i saaledes at blive udelukket fra Købstaden?

Vilde en saadan Opdeling ikke bidrage til at skabe et Skel mellem Land og By, som absolut ikke kunde være ønskeligt? Jeg har selv den Glæde at være valgt i en Valgkreds, som bestaar baade af et Byomraade og et Landomraade, og jeg har altid haft den Opfattelse, at hvis det rent teknisk kunde lade sig gøre, burde alle Opstillingskredse lægges saaledes, at enhver Rigsdagsmand paa samme Tid kom til at repræsentere By og Land — det er jo dog ikke Særinteresserne, man skal kæle for. Men endelig er det ogsaa et stort Spørgsmaal, om man ret beset vilde komme Retfærdigheden meget nærmere paa den Maade. Skulde f. Eks. Forstadskommunerne høre med til Byerne eller med til Landet? Der kunde rejses mange flere Spørgsmaal af samme Art.

Det blev hurtigt Udvalget klart, at der efterhaanden forelaa saa meget Materiale, f. Eks. ogsaa vedrørende den subsidære Stemmeafgivning, der faktisk praktiseres og praktiseres med Held i vore Nabolande, at det vilde være uoverkommeligt at komme igennem det under en kort Udvalgsbehandling. Skulde man til Bunds i det, maatte man have en Kommission, ikke en af de digre, der sidder saa længe som f. Eks. Skattekommissionen; hvor Skægget efter sigende vokser fast i Bordpladen, akkurat som Tilfældet er for vor fælles Helt i Kronborg Kasematter, men en lille væver Kommission, som ved Hjælp af Repræsentanter for Partierne og nogle sagkyndige Ekspertes kunde gøre Arbejdet færdigt senest paa 2 Aar. Skulde Forfatningskommissionen blive færdig inden den Tid, er det naturligvis givet, at den maatte slutte samtidig med, at Forfatningskommissionen slutter. Skulde Forfatningskommissionen derimod vise sig at være af permanent Karakter, saa maa Valglovskommissionen afslutte sit Arbejde uden at skele til den. Jeg takker den højtærede Indenrigsminister, fordi han straks var parat til at tage den Tanke op, og jeg kan paa mit Partis Vegne give Tilsagn om, at det vil være med til en fordomsfri Behandling af alle Problemer, blot man ikke rører ved det, som for os maa være Hovedhjørnestenen, nemlig at hvert Parti bliver repræsenteret i Forhold til de Stemmer, det mønstrer.

Det er lykkedes Udvalget at samle et stort Flertal — ja, jeg kan vel egentlig sige at samle alle — om en Række rent tekniske Ændringer, selv om det ikke umiddelbart fremgaar af selve Betænkningen.

Jeg skal sige lidt om disse tekniske Ændringsforslag.